

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

ИП „ИЗГРАЖДАНЕ НА УЧИЛИЩНА STEM СРЕДА“
ЦЕНТЪР ЗА ДИГИТАЛНИ СЪЗДАТЕЛИ „ETech&Art“
Български език и литература

ПЛАН – КОНСПЕКТ

на традиционен урок с интерактивни елементи по български език и литература, тема на урока „Непознатият Яворов“

Разработили:

Гюлхан Ахмедова – старши учител по български език и литература и английски език, съвместно с ученици от XI „а“ клас, професия „Приложен програмист“, специалност „Приложно програмиране“, ПН „Компютърни науки“

УТВЪРДИЛ:

КАРОЛИНА ХРИСТОВА–МАРКОВА
ДИРЕКТОР НА ПГТЛП – ПОПОВО

Гюлхан Ахмедова

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

**ПЛАН – КОНСПЕКТ
на иновативен урок по литература – XI „а“ клас**

1. Тема на урока: Непознатият Яворов.

2. Вид на урока: обобщение и упражнение.

3. Време на урока: 2 учебни часа.

4. Цели на урока:

А) Образователни:

- 1) Чрез активно търсене и самостоятелно решение на проблем да се разширят и затвърдят знанията за живота и творчесвото на П.Яворов.
- 2) Чрез специализирани и целенасочени ситуации и взаимодействия, в които обучаемите чрез преживяване и емоционална рефлексия, придобиват и систематизират знанията си за личността и твореца Пейо Яворов.
- 3) Повишаване на езиковата и художествената култура чрез наблюдение и дискусия.
- 4) Изграждане на умения за създаване на собствена концепция по проблем.

Б) Възпитателни:

- 1) Възпитаване на естетически усет към литературата.
- 2) Учениците да получат представа за мястото на П.К.Яворов в националната ни литература.
- 3) Да се формира чувство на патриотизъм и гордост.
- 4) Затвърждаване на навиците за самостоятелна работа и работа в екип.
- 5) Инициативност, любознателност, творчество.

В) Развиващи:

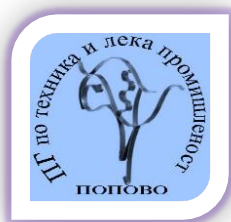
- 1) да се стимулира творческото мислене на учениците;
- 2) да се развият социокултурните, литературните, комуникативните и дигиталните компетентности на учениците.
- 3) способност за толерантно отношение при водене на диалог.
- 4) умения за аргументиране на гледна точка.

5. Компетентности като очаквани резултати:

- 1) Осмислят и представят усвоените знания за автор и епоха.
- 2) Откриват проблеми и конфликти, ценности и норми, интерпретирани във Яворовите творби.
- 3) Съпоставят с личния си опит интерпретирани в творбите на Яворов ценности и норми, проблеми и конфликти и защитават позиция по тях.

6. Методи, форми и средства на обучение:

6.1 Методи:

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgt1p@pgt1p-popovo.info

www.pgt1p-popovo.info

а) **традиционни:** беседа, наблюдение, обсъждане, разнообразни езикови творчески и изследователски задачи.

б) **иновативни методи:** проектно – базиран подход.

6.2 Форми: екипна работа.

7. Принципи на обучение: нагледност, достъпност, съзнателност, активност.

8. Нагледни средства: мултимедия, работни листи, ресурсите на интернет.

9. Междупредметни и вътрепредметни връзки: български език, история, информационни технологии.

10. Структура на урока:

ЗАБЕЛЕЖКА: Тъй като урокът е иновативен, той няма да следва класическия модел за ход на урока!

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПОДГОТОВКА

- търсене на информация по поставената тема от разнородни източници: традиционни и електронни;
- ученически мултимедийни разработки по поставената тема;
- поэтапно планирана практическа дейност.

1) Ученици: заедно с учителя, гледат филма „Дело 205/1913 П. К. Яворов“

(1984 г.) на режисьора Киран Коларов. Целта е да се постигнат комплекс от конкретни учебни цели и задачи, да се повиши мотивацията, да се предложи разнообразяване на подстъпите към изкуството и да предостави различен начин за въвеждане в проблематиката.

2) Учениците са разделени на три екипа. Всеки екип се състои от по 4 ученици.

Всеки екип получава предварително своята задача:

I екип - първата група ученици има поставена задача да търси, намери и представи информация за любовта на *Яворов с Мина Тодорова*. Учениците откриват, анализират и коментират най-съществените според тях моменти от тази връзка, които трябва да подберат и да представят пред класа. Те трябва да запознаят и другите екипи с кореспонденцията на Мина и Яворов, като анализират поне две писма на Яворов до Мина.

II екип – втората група ученици - търси задълбочено, съзнателно и отговорно информация за трагичната любов на *Лора Каравелова и Пейо Яворов*. Подбират най-важната информация от тази връзка и я представят пред останлите екипи.

III екип – третата група ученици имат за задача да откриват, анализират и коментират информация за ролята на Македонското революционно движение в живота на Пейо Яворов. Те също наблягат на най-важните моменти и подбрания материал се представя пред останалите екипи.

Учениците трябва да подготвят мултимедийна разработка във формат по техен избор за представяне на задачата си.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

- 3) Учителят: дава предварителни насоки откъде и как могат да намерят необходимата им информация. Проверява как се справят екипите със зададената им задача и при нужда им помага.

11. Ход на урока:

- **Организация на класа за работа:** уводни думи от учителя медиатор.

11.1 Дейност 1: за да се провокира асоциация по темата, учениците гледат предварително подготвена от ученик кратка информация, свързана с живота и творчеството на поета Пейо Яворов.

11.2 Дейност 2: екип 1 – член на екипа прочита писма (две писма) на Яворов до Мина Тодорова. Друг член представя подготвената мултимедийна разработка във формат по техен избор, свързана с името на Мина Тодорова и стиховете, вдъхновени от нея. Те представят пред поколенията Яворов такъв, какъвто са го виждали неговите съвременници. Обобщението, което прави екипът е: *Любовта на поета към Мина е по-скоро нравствен копнеж, морално пречистване,*

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

източник на душевно равновесие. Уморен от „безсъниците“ си, Яворов търси чрез любовта нравствено прераждане, освобождаване на душата от сгъстения интензивен драматизъм. Цикълът, посветен на Мина, е поетическо обобщение на любимата въобще. Мина е муза, тя носи творческото, жизнерадостно настроение, осъществява търсенията на духа, затова е превърната в небесно същество, „ангел“, „серафим“, „дете“. Плътско-чувствените елементи са изчистени, пред нейния образ Яворов е смутен от греховете на плътта, които могат да помрачат, дори да убият този образ. Страхува се и от себе си, и от бъдещето, което би осигурил на Мина с незавидното си материално и здравословно състояние. Любовта към нея е толкова силна, че поетът е готов на най-голямата жертва – да се откаже от любимата за нейно собствено добро.

11.3 Дейност 3: екип 2 – говорител на екипа представя екипната работа чрез мултимедийна разработка във формат по техен избор по зададената предварително задача – любовта между Лора Каравелова и Яворов. Наблягат и на кореспонденцията между двамата - от двайсетте писма само седем са на Пейо Яворов до Лора Каравелова. Останалите тринайсет писма са написани от Лора до Яворов. Прочитат едно, което им е направило най-силно впечатление. Говорителят на екипа прави следното обобщение: *Личният любовен и семеен живот с Лора не се оказва спокоен пристан за Яворов, а напрегнато публичен, сцена с размити и заличени граници между общественото и битовото всекидневно пространство, осветено от прожекторите, изложено на показ за любопитните и коментаторите. Житейските факти, паралелните текстове (писма, посвещения, спомени и интерпретации) се превръщат в постоянен контекст на Яворовата поезия и драматургия, от който те не може да бъдат отделени.*

11.4 Дейност 4: екип 3 – говорител на екипа представя зададената им задача чрез мултимедийна разработка - ролята на Македонското революционно движение в живота на Пейо Яворов. Македония е доминираща тема не само в творчеството, но и в живота на Пейо К. Яворов, който отдава 13 години на каузата за нейното освобождение. Пейо К. Яворов е активна фигура в освободителното движение на българите в Македония в периода 1901–1913 г., може би най-силният период в развитието на движението. Говорителят прави следното обобщение: *Яворов чрез македонското движение сплита в едно идеал и действителност. Повлиян от семейна среда, обществени настроения, приятелския пример и вслушан в душевните си нагласа, съзнателно избира да служи на националната идея. Желанието му да се посвети на каузата за освобождение на Македония е сериозно и обмислено и заради това желание той загърбва очертаващата се пред него бляскава литературна кариера. Поетът е напълно подготвен – само чака подходящ случай, за да „цямбурне в македонската революция“. Така той сам приема Македония като своя съдба.*

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО**

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

11.5 Дейност 5: всеки екип се приканва да прочете едно от любимите си стихотворения на Яворов.

11.6 Дейност 6: игрословица - изготвяне на кратка игрословица със стихове на Яворов. Всеки екип изготвя кратка игрословица.

12. Обобщения и изводи по темата. Дейности и междупредметни връзки.

Затвърждаване на формираните компетентности се осъществява в заключителната учебна ситуация.

Проектно - базираното обучение по български език и литература дава възможност за активно придобиване на знания, обвързване на учебното съдържание с практиката, учене чрез сътрудничество. Ученикът е инициатор на речеви дейности, включва се активно в дискусии, обосновава свое мнение; търси начини за преодоляване на трудностите при общуването. Активно усвоява продуктивен тип речеви модели за усъвършенстване на комуникативната си компетентност и изгражда умения за решаване на проблеми, развива творческо и критично мислене, организационни и комуникативни компетентности.

Познавателните дейности, извършвани от учениците, са благоприятна предпоставка за усъвършенстване на социокултурната им компетентност.

Работата по проект по български език и литература стимулира креативността и подкрепя формирането на мотивирани и самостоятелно мислещи ученици, развива познавателните и изследователските им умения и способности.

Образователните дейности имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности:

- **Компетентности в областта на българския език:** Извличане и обработване на информация от текстове в съответствие с книжовноезиковите норми.
- **Умения за общуване на чужди езици:** Превод от и/или на чужд език на (откъси) литературен текст, интерпретиращ темата за конкретния автор.
- **Дигитална компетентност:** Използване на електронно базирани информационни източници за изпълнение на конкретна интерактивна, творческа и/или по изследователски проект задача. Използване на мултимедия за представяне на продукти от изпълнение на конкретна комуникативна задача.
- **Умения за учене:** Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.
- **Социални и граждански компетентности:** Съпоставяне и различаване на литературни и исторически повествования за всекидневния живот. Общуване в различни среди чрез демонстриране на толерантност и чрез изграждане на взаимно доверие. Общуване чрез изразяване и разбиране на различни гледни точки.
- **Инициативност и предприемчивост:** Формиране на инициативност при решаване на казуси.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ТЕХНИКА И ЛЕКА ПРОМИШЛЕНОСТ ГР. ПОПОВО

ул. „Аспарух“ № 1 тел.: 0879956305, 0878596326

e-mail: pgtlp@pgtlp-popovo.info

www.pgtlp-popovo.info

- **Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество:** Изразяване на впечатления, чувства, настроения, мисли, позиции по проблема с помощта на различни езици – вербален, визуален, музикален.

12. Преценка за работата в часа – съдържателна, култура на труда, постижения.

- 1) **съдържателна:** по посока на изпълнение на поставените задачи (успешна ли е проведената работа, доколко са осъществени цели и задачи, затруднения и др.);
- 2) **култура на труда на учениците:** активност, самостоятелност, темп на работа, дисциплина, съзнателно, отговорно отношение към извършваните дейности;
- 3) **постигания:** екипна работа (посочва се екипът, който успешно се е справил със задачите), преценка на постиженията на класа като цяло.